

ПРЕС КЛИПИНГ

12. децембар 2019.

НАСЛОВИ

- Поштари у штрајку "ударени по цепу", али поручују да не одустају од обуставе(стр.3)**
- Запослени у комуналним делатностима добили повећање плата од пет до осам одсто(стр.4)**
- Конференција "Свет у 2020": Привреди иде све боље(стр.5)**
- Привреда у плусу 3,8 одсто: БДП Србије ће да премаше очекивани план? (стр.5)**
- Грађани Републике Српске за потпуну забрану рада недељом у трговинама(стр.6)**
- Самостални синдикат поштанских радника: Отпор радника не посустаје(стр.7)**
- Настављена кампања за забрану рада трговаца недељом(стр.8)**
- Србију месечно напусти више од 4.000 младих људи(стр.8)**
- Два милиона људи ради у услужним делатностима и индустрији(стр.9)**
- Пошта Србије: У незаконитом штрајку 68 пошта где се обезбеђује минимум процеса рада(стр.10)**
- Привредни раст у овој години износиће најмање 3,8 одсто(стр.11)**
- Стандард у Србији два и по пута мањи од просека ЕУ(стр.12)**
- У Бачкој Паланци незапосленост пала за шест одсто(стр.13)**
- Поднето стотину прекршајних пријава због (не)безбедности на раду(стр.14)**

Поштари у штрајку "ударени по цепу", али поручују да не одустају од обуставе

АУТОР:Вања Ђурић

Више од 200 радника Поште суспендовано због обуставе рада, тврде у Самосталном синдикату. У Краљеву поштар у знак протеста исекао вене. Пошта Србије за Н1 демантује наводе да на свом платном списку има и више јавних личности блиских власти, које се фиктивно воде у том јавном предузећу.

Више од 200 запослених у пошти који учествују у обустави рада, из Сомбора, Зрењанина и Новог Сада, суспендовано је са посла. Поштари траже повећање плата у рангу републичког просека, што је око 54 хиљаде динара.

Упркос притисцима из управе, запослени у пошти не одустају од обуставе, а новосадски поштари за сутра у 10 сати најављују и протестни скуп.

Када пошта пише својим радницима, онда исто писмо добије више стотина њих - суспензију. На адресе војвођанских поштара већ је стигла, а надају јој се и њихове београдске колеге које учествују у обустави рада.

Извор: Н1

Новосадски поштар Томислав Мандић објашњава шта тачно значи суспензија:

"Значи у следећем периоду док се не повуче то решење, да сваки запослен који је родитељ ће примати трећину зараде и биће пријављен за све остале, пензијско и здравствено осигурање на ту трећину. Док запослени који нису родитељи ће добити 25 одсто основног примања. А основна примања рецимо износе 30 хиљада, тако да то ће бити у распону од седам и по до десет хиљада можда."

Док су они суспендовани, пензије ће, кажу, вероватно делити људи ангажовани по уговорима на три или шест месеци, који можда и немају овлашћења да то раде. На наша питања о томе како су организовали рад и да ли ће поштари у обустави трпети санкције, из Поште шаљу саопштење од јуче и понављају да спроводе мере за неометан рад, као и да ће пензије наставити да се достављају.

Београдски поштар Стефан Митровић претпоставља да је Пошта нашла неки модел за то, и моли пензионере за разумевање.

"Вероватно су послали неке људе, раде контролори колико сам ја чуо и шалтерски радници. Сад, да ли ће њих да шаљу на терен по тим домовима, ја још једном користим прилику, просто молим људе за разумевање који чекају свој новац. Ми не можемо на други начин да скренемо пажњу на наше горуће проблеме, осим овако", поручује он.

А проблем који најдуже гори јесу мале зараде. Репрезентативни синдикати који су 8. децембра преговарали са Владом Србије управо о повећањима плата у просеку за десет одсто обуставу рада не подржавају, јер је сматрају незаконитом.

Са друге стране, Зоран Павловић из Самосталног синдиката у овој побуни не види проблем.

"Закон о штрајку је такав да практично онемогућава право запосленима на штрајк. С обзиром да прописује такав минимум процеса рада који ми не можемо да испунимо у нормалним условима због недостатка броја извршилаца", објашњава Павловић.

Тијана Ајфон: Озбиљна лаж да сам на платном списку Поште

И док се и самоповређивањем, као што је био случај поштара у Краљеву, скреће пажња на то да поштари једва преживљавај, по друштвеним мрежама круже гласине да баш у том јавном предузећу за своје фиктивне ангажмане новац добијају јавне личности.

Пошта је за Н1 ово демантовала, а од позваних Бранка Коцкице, Жељка Самарџића, Јасне Миленковић Јами и Тијане Максимовић, јавила се само Тијана Ајфон.

"Свашта сам чула о себи, али ово је једна озбиљна лаж која може да нанесе гнев људи. Недужна сам и жртва сам, не знам кога, али сазнаћу. Нисам запослена, годинама немам примања, немам рачун у банци, што се све може проверити лако, као и то да нисам ни на каквом платном списку. Мало ко се више ангажује да провери да причам истину", истакла је.

И пре него што смо успели да проверимо ову гласину, поштари су је схватили као горку истину па су интернетом кружили снимци на којима певају познату песму Бранка Коцкице "У свету постоји једно царство".

Међутим, није трач да фиктивно запошљавање постоји, само га је тешко доказати. Поједини радници, као и синдикалци тврде да су покушали и преко повереника за информације да добију разне информације од Поште, па и списак запослених, али им никада није достављен.

Извор: Н1

Немања Ненадић из организације Транспаретност Србија каже да сваке године неколико стотина сличних захтева остане без одговора.

"Основни разлог за то је да Влада Србије која на крају крајева би морала да обезбеди извршење тих решења, то никада није учинила", упозорава он.

А на питање који ће наредни корак учинити Влада и Пошта у случају незадовољних радника, у том јавном предузећу ћуте. Радници непоколебљиво поручују суспензије нас неће зауставити.

Запослени у комуналним делатностима добили повећање плата од пет до осам одсто

АУТОР:ФоНет

Министарка грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре Зорана Михајловић потписала је анекс Посебног колективног уговора за јавна предузећа у комуналној делатности са репрезентативним синдикатима у тој области и захваљујући том договору запослени ће добити повећање зарада од пет до осам одсто.

Тим анексом је регулисано и увећање регреса у износу од око 2.800 динара месечно. "Поносна сам на сарадњу са синдикатима у комуналним делатностима, као што је добра сарадња и у другим областима из ресора. У комуналним делатностима ради више од 70.000 људи и морамо да водимо рачуна о сваком од њих", рекла је Михајловићева после потписивања документа у Влади Србије.

Михајловић је изразила наду да ће у наредном периоду услови за запослене у комуналној делатности бити још бољи, јер за то постоје могућности.

Председник Синдиката запослених у комунално-стамбеној делатности Милан Грујић рекао је да је ово мали али значајан корак за будућност, кад је реч о стандарду запослених у комуналној делатности и ефикасности комуналних предузећа.

Конференција "Свет у 2020": Привреди иде све боље

Е. В. Н.

Ђорђевић: Ову годину завршавамо са бољим позицијама, а макроекономска стабилност се не доводи у питање. Фирме још нису спремне за најгоре сценарије КОМПАНИЈЕ у Србији, али и у свету, у наредном периоду бориће се са недостатком радне снаге, нетачним информацијама, недостатком креативности и храброшћу да се још брже уђе у реформе - рекао је у среду Зоран Ђорђевић, министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања отварајући конференцију "Економист - свет у 2020".

Ђорђевић је казао да реформе не треба да буду стереотипне, већ храбре, јер једино такве могу да донесу нешто добро и напредак:

- Фирме у Србији још нису спремне за све то, али ни фирме у свету. Моја порука је да треба да се припреме за најгоре. Подсећам на светску економску кризу 2008. Економисти уче тако да када су на врхунцу треба да се спремају за најгоре.

- Ову годину завршавамо са бољим позицијама, а макроекономска стабилност се не доводи у питање. Расту инвестиције, бележи се рекордно ниска стопа незапослености и камата, а кредитни рејтинг је бољи него на почетку године - казао је први човек ПКС Марко Чадеж. Модератор на панелу посвећеном развоју привреде био је уредник економије у "Новостима" Душан Стојаковић, на којем је Огњен Кисин, генерални директор "Конструктор групе" истакао је да је у Србији приметан недостатак довољно квалификоване и стручне радне снаге у грађевинарству. Драган Пенезић, директор за регулаторне послове БАТ истакао је значај борбе против сиве економије чији је удео у БДП Србије значајно смањен.

Драган Филиповић, председник ИО "Бенерали осигурања", говорио је о финансијској писмености корисника у нашој земљи, изневши податак да је удео осигурања у Србији два одсто БДП, док је овај проценат у Европи шест одсто. Михаило Весовић, директор сектора за стратешке анализе ПКС најавио је да су приоритети Коморе - дуално образовање и економске интеграције у региону.

РАСТ ОД 4,7 ОДСТО

ВЛАДИМИР Маринковић, потпредседник Скупштине Србије, где је конференција одржана, истакао је да је економски раст 4,7 одсто, а да директне стране инвестиције износе 3,5 милијарди евра.

Привреда у плусу 3,8 одсто: БДП Србије ће да премаши очекивани план?

С. БУЛАТОВИЋ

Оживљава индустрија, а само "Турски ток" додао 1,8 одсто БДП-у

ПРИВРЕДА Србије ову годину би могла да заврши са растом од 3,8 одсто, ако не и више од тога, сматра Миладин Ковачевић, директор Републичког завода за статистику. После убрзања од 4,8 одсто у трећем кварталу, економисти верују да ће, у најгорем случају, постићи планирани раст бруто домаћег производа од 3,5 одсто.

У прилог тиме иде оживљавање индустријске производње последњих месеци, пољопривреда која је ове године задржала добар прошлогодишњи ниво, али и радови на нашем делу "Турског тока". Само градња гасовода доноси 700 милиона евра додате вредности, а БДП ће погурати за 1,8 одсто. Светска банка, пре који месец, снизила је своју процену раста Србије на - 3,3 одсто. - Ове године имамо најмање три генератора раста. Једно је грађевинарство, али не само "Турски ток". То је и градња инфраструктуре и станова - сматра Миладин Ковачевић. - Други је раст извоза и опоравак индустрије. Очекује се наставак раста индустрије и извоза. Трећа ствар је пољопривреда. Она је остала на нивоу прошлогодишњих рекордних приноса. И наредне године можемо да очекујемо наставак раста грађевинарства. "Турски ток" се наредне године опрема, настављају се послови. Трговина и услуге ће извесно расти, а оне чине 60 одсто БДП. То је подстакнуто и повећањем плата. Постоје многобројни разлози наставак раста, за следећу годину се пројектује раст од четири одсто.

Три месеца заредом брже расте извоз од увоза, па је покривеност увоза извозом - 75 одсто. Аналитичари окупљени око "Макроекономских анализа и трендова" бавили су се питањем како нам расте пласман у иностранство, иако стагнирају наши главни партнери. - Изгледа да смо почели да извозимо производе веће фазе обраде, што је добро - процењује економиста Иван Николић. - Застој у Европској унији није изазвао пад нашег извоза, што је ранијих година било неизбежно. Истраживали смо да ли је одговор у бољем квалитету или новим производима. Утврдили смо да се у технолошком сегменту ствари мењају. Удео ниских технолошких грана у прерађивачкој индустрији је око 38 одсто, али опада. Имале су удео од 45 одсто 2010. године. У међувремену је удео средње развијених технологија порастао за десет процената. Србија више није конкурентна искључиво у размени ниских технолошких производа. Резултати показују да је то резултат активности страних компанија.

ХРАНА БЕЗ РЕШЕЊА

ПРЕХРАМБЕНА индустрија остаје проблем. Трећи месец заредом, у октобру је наставила да пада месна индустрија. Лош резултат прехранбене индустрије смањио је раст прерађивачке за 1,6 одсто. Уместо више од три одсто, прерађивачка је зато порасла 1,5 одсто. Настављен је системски пад производње моторних возила. Када се изузме добар резултат компоненташа, само возила од јануара до октобра су пала 40,5 одсто. Пада и прерада основних метала, што је последица европских квота за челик.

Грађани Републике Српске за потпуну забрану рада недељом у трговинама Новости Онлине

Анкета која је спроведена у Републици Српској показала да је огромна већина или око 94 одсто за потпуну забрану рада недељом у трговинама

Анкета која је спроведена путем интернет сајта Савеза синдиката Републике Српске и путем странице на друштвеној мрежи Фејсбук, а у којој је гласало укупно 1.565 грађана, показало је да је огромна већина или око 94 одсто за потпуну забрану рада недељом у трговинама.

Горан Савановић, председник Синдиката трговине, угоститељства, туризма и услужних дјелатности Републике Српске представио је данас резултате анкете „Рад недељом у трговини“, а која је показала да је за ограничење рада на прву смену свега 56 грађана или 3,58 одсто, док 33 грађана или 2,11 одсто сматра да рад недељом треба дозволити без ограничења.

Из синдиката су подсетили да је просечна плата запослених у трговини 711 КМ, те да у овај износ улази и топли оброк и превоз.

Синдикат од своје иницијативе да се рад недељом потпуно забрани или ограничи не одустаје. Чека се седница Председништва Савеза општина и градова РС и одлука о иницијативи синдиката, која би требала бити донесена половином овог месеца.

- Разлога да се не ради недељом је пуно – немогућност нормалног рада и функционисања, задовољења културних, друштвених, религијских и било којих других потреба, због великог одлива радне снаге у овој области и наше обавезе да помогнемо тим људима, синдикат је кренуо у ту активност - рекао је Горан Савановић.

Ђуро Амиџић, члан синдиката и радник Тржног центра „Меркатор“ Бањалука обратио се у име свих радника запослених у овој области и рекао да је физички неиздрживо радити у трговини, посебно за жене, да су плате мале, није плаћен прековремени рад, као ни ноћни рад, радници су изложени психичким тортурама, а појавио се и велики број неквалификованих радника, јер квалификовани масовно напуштају Републику Српску.

- Тренутно немамо ни квалификоване пекаре, ни месаре, а опште незадовољство радника све више се шири. Наведени проблеми мање су изражени у трговинама где постоји синдикална организација, за разлику од оних где радници нису синдикално организовани – истакао је Амиџић.

Самостални синдикат поштанских радника: Отпор радника не поустаје

Поводом јучерашњег саопштења ЈП "Пошта Србије", огласио се Самостални синдикат поштанских радника наводећи да радници који су у штрајку трпе "највеће репресије".

У саопштењу Самосталног синдиката поштанских радника наводи се да "ни највеће репресије нису поколебале запослене у Пошти да одустану од обуставе рада".

Указујући на то да запослени трпе велики притисак, Самостални синдикат поштанских радника наводи да се један од запослених у Краљеву у знак протеста самоповредио.

Такође наводе и да су јутрос уручене суспензије за више од 200 запослених, додајући да се спекулише да ће број суспендованих бити много већи.

У саопштењу поручују да их "никакве претње и суспензије не смеју поколебати у нашој борби за зараду иоле достојну пристојног преживљавања".

"Самостални синдикат поштанских радника је спреман да заједно са другим организацијама које заступају и подржавају запослене у обустави рада у што скорије време предузме мере отпора насиљу које спроводи пословодство предузећа на челу са Миром Петровић", наводи се између осталог у саопштењу Самосталног синдиката поштанских радника поводом штрајка у ЈП "Пошта Србије".

Настављена кампања за забрану рада трговаца недељом

Организацијом трибине под називом „Достојанство рада – забрана рада у трговинској делатности недељом“, Савез самосталних синдиката Крагујевца и невладина организација „Рома Центар“ обележили су међународни Дан људских права.

На овај начин настављена је и кампања за укидање рада трговаца недељом.

Иницијатива за забрану рада трговина недељом у целој земљи потекла је из крагујевачког Социјално економског савета и обухватила би све малопродајне објекте изузев апотека и бензинских станица.

Документ је званично упућен Републичком Социјално – економском савету, Министарству трговине и председници Владе Републике Србије.

Према подацима синдиката, у трговинској делатности у Србији ради око 200 хиљада радника од чега 70 одсто жена.

Ова Иницијатива проистекла је из чињенице да је положај запослених у трговини незавидан, велики број запослених у овој делатности обавља посао са само два слободна дана током месеца, а не постоји ни ефикасан модел контроле њиховог радног времена.

При томе су плаћени као да остварују законско право на 40-часовно радно време недељом а оно је знатно продужено.

На трибини, којој су присуствовали представници синдиката и других организација, чули су се разлози зашто треба укинути рад трговаца недељом.

Социјално-економски савет Крагујевца недавно је упурио иницијативу за укидање рада трговаца недељом што је покренуло јавну дискусију.

У градском Савезу самосталних синдиката кажу да кампања добија све већу друштвену подршку.

Трибина у Крагујевцу, којом је обележен међународни Дан људских права, део је пројекта „Радна права у локалним заједницама“ који реализује Ужички центар за људска права и демократију.

Извештава новинар РТК Саша Стаменић.

ПОЛИТИКА ONLINE

Србију месечно напусти више од 4.000 младих људи

Подаци Европског статистичког завода показују да Србију месечно напусти више од 4.000 људи, а годишње 51.000, углавном младих, што је отприлике једна цела општина у Србији, наводи се у заједничком саопштењу четири невладине организације поводом Дана људских права 10. децембра.

У заједничком саопштењу тима Уједињених нација, канцеларије Савета Европе, мисије ОЕБС-а и делегације Европске уније у Србији наводи се да су незапосленост, ризик од сиромаштва, положај маргинализованих група младих, као и стање њиховог менталног здравља, неки од основних проблема с којима се млади у Србији суочавају. „На Дан људских права ове године посебну пажњу обраћамо на младе особе које се суочавају с бројним изазовима у многим деловима света, па и у Србији. Незапосленост, ризик од сиромаштва, положај маргинализованих група младих, као и стање њиховог менталног здравља, неки су од основних проблема с којима се млади у Србији суочавају”, наводи се у саопштењу које преноси Бета.

И поред тога што се у последњих неколико година смањује стопа незапослености, код младих незапосленост остаје висока, а њихов неповољан положај на тржишту рада не напредује и поред постојања Националне стратегије за младе и мера које су у ту сврху предвиђене. „Када је у питању ментално здравље младих, чак 45 одсто њих је изјавило да је константно забринуто због нечега, а 28 одсто да им се дешава да често заплачу. Чак више од половине младих наводи да је у протекле две године доживело бар један стресни догађај, а више од једног стресног догађаја искусило је 23 одсто ђака. Осећање потпуне безвредности наводи чак 12 одсто ученика, док седам одсто ученика наводи да им се дешава да размишљају о прекидању живота”, наводи се такође у саопштењу.

Према последњим доступним подацима о радној снази, незапосленост младих је двоструко већа од опште незапослености, а посебно забрињава чињеница да су млади узроста од 18 до 30 година у највећем ризику да буду погођени и сиромаштвом.

Два милиона људи ради у услужним делатностима и индустрији

Аутор: М. Р. Б.

Евидентиран је раст запослености у грађевинарству, где је од 2014. запослено око 13.000 радника више

Број формално запослених првенствено је порастао у приватном сектору и у првом делу ове године премашио је цифру од милион и по радника, остваривши тако просечан раст од 16,5 одсто у односу на 2014. У исто време запосленост у јавном сектору смањена је за 4,1 проценат, на мање од 600.000 људи, будући да је и даље на снази рационализација јавног сектора.

У услужним делатностима и сектору индустрије у првој половини 2019. у просеку је било запослено близу два милиона људи, што је за око 230.000 више него у истом периоду 2014, при чему је само у оквиру прерађивачке индустрије број радно ангажованих повећан за око 86.000. У анализи трендова на домаћем тржишту рада, којој се посветила Народна банка Србија, између осталог, пише и да запосленост у грађевинарству евидентно расте од 2018. и у петогодишњем периоду запослено је око 13.000 радника више, док се једино смањило број регистрованих индивидуалних пољопривредника и запослених у тој области и то за око 50.000, где је највише учешће такозване рањиве запослености (самозапослени и помажући чланови домаћинства).

У анализи НБС-а истиче се и да је, ако се посматра кретање радно способног и активног становништва у периоду од 2014. до 2018, Србија предњачила у динамици раста стопе учешћа радне снаге и стопе запослености у поређењу с другим земљама западног Балкана (са изузетком Албаније), као и у односу на чланице ЕУ из непосредног окружења, изузимајући Мађарску. Да су побољшани услови на тржишту рада показује и Беверицова крива о односу броја незапослених и броја слободних радних места.

– У првој половини 2014, када су услови на тржишту рада били рестриктивни, у просеку је било око 3.000 слободних радних места и око 785.000 незапослених. Стање се постепено поправљало и током наредне две године просечан број слободних радних места повећан је на око 6.000, а број незапослених просечно је умањен на око 743.000 у 2015, односно на 713.000 у 2016. години. Послодавци су интензивније пријављивали потребе за ангажовањем нових лица у 2017. и нарочито у 2018, да би у првој половини 2019. број слободних радних места достигао готово 8.000, при чему је просечан број незапослених пао на најнижи ниво откад се прати, на око 552.000 – подсећају у НБС-у, истичући да су томе допринели стварање стабилнијег макроекономског окружења, привлачење страних директних инвестиција и бољи пословни и финансијски резултати предузећа.

Опала и стопа дугорочне незапослености

Повећање активности и запослености пратило је и знатно смањење стопе укупне незапослености (мерене анкетом), која је за претходних пет година практично преполовљена – са 20,7 одсто у другом кварталу и 17,9 одсто у трећем кварталу 2014. године, на 10,3 одсто и 9,5 одсто у истим периодима ове године. Први пут у посматраном периоду, укупан број незапослених годину дана и дуже пао је испод 200.000, тако да је и стопа дугорочне незапослености у другом кварталу 2019. била најнижа до сада (6,1 одсто). На сличне закључке упућују и подаци Националне службе за запошљавање о регистрованој незапослености, која се у континуитету смањује и у септембру 2019. спустила се на нови историјски минимум од 502.561 незапосленог, што је за близу 265.000 незапослених мање од просечног нивоа из 2014. године. У трећем кварталу 2019. број запослених износио је 2.938.700, а број незапослених 308.400. Стопа запослености за дати период износи 49,6 одсто, а стопа незапослености 9,5 процената.

Пошта Србије: У незаконитом штрајку 68 пошта где се обезбеђује минимум процеса рада

Пошта Србије је саопштила да су радници незаконито обуставили рад у 68 од укупно 1.536 корпоративних и уговорних пошта на територији читаве Србије и да пословодство тој јавног предузећа спроводи мере како би и у тим поштама био обезбеђен минимум процеса рада, преноси Бета.

Како је наведено, данас, првог дана уручивања пензија на адресу пензионера, са довољним бројем поштарара и достављача задужено је 54.598 пензија, и наставиће се и наредна четири радна дана, како је планирано.

Јуче је на шалтерима пошта исплаћено више од 140.000 пензија.

Главни поштанско логистички центар ради оптимално и пошиљке, укључујући и рачуне Телекома и Инфостана, отпремљене су општим редом превоза. Остале пошиљке се дистрибуирају у складу са утврђеним приоритетима, истиче се у саопштењу Поште Србије.

Додаје се да Пошта Србије, како не би довела у питање обављање поверених послова од стране државе, а које предвиђа Закон о поштанским услугама, предузима мере за успостављање неометаног процеса рада и да поступа сагласно одредбама Закона о раду и одредбама колективног уговора, као и Одлуци о обезбеђивању процеса рада у условима отежаног функционисања.

Поводом данашњег самоповређивања запосленог у пошти у Краљеву, Пошта је навела да надлежни органи утврђује све околности, а по службеном протоколу запослени је хоспитализован.

„Оштро осуђујемо тенденциозно извештавање и дељење фотографија болесног колеге и надамо се брзом опоравку. Запосленом је на располагању психолошка и социјална помоћ у оквиру надлежне Службе за социјалну заштиту запослених и заштитне радионице, као и социјалног радника у радној јединици”, пише у саопштењу Поште.

Указано је и да су „нетачни тенденциозни и неозбиљни написи у медијима о ангажовању естрадних личности у Пошти Србије”.

Део запослених у Пошти Србије обуставили су рад 2. децембра и нису прихватили понуду пословодства да укупна маса зарада од идуће године буде повећана за 10 одсто и да највећу повишицу добију радници са најмањим примањима.

Привредни раст у овој години износиће најмање 3,8 одсто

Аутор: Јована Рабреновић

Допринос „Турског тока” БДП-у 1,8 одсто. – Извоз Србије у октобру, трећи месец заредом, растао брже од увоза

Привредни раст у овој години износиће најмање 3,8 одсто, а главни допринос толиком расту бруто домаћег производа (БДП) дало је грађевинарство, с повећањем од 40 одсто у трећем кварталу, а унутар тога градња „Турског тока” и станоградња, изјавио је јуче Миладин Ковачевић, директор Републичког завода за статистику, на представљању новог броја публикације „Макроекономске анализе и трендови” (МАТ), чији је сарадник, додајући да ће раст грађевинарства и у четвртном кварталу бити велики.

По његовим речима, ефекат градње „Турског тока”, односно копања канала и полагања цеви, јесте био једнократан фактор, али ће се наставити и у наредној години због изградње пумпи и мерних станица. Већем расту БДП-а од планираних 3,5 одсто допринос даје и пољопривреда, која ће бити на истом нивоу као прошлогодишња рекордна аграрна производња. Значајан је и снажан тренд извоза, као и опоравак прерађивачке индустрије, с тим да постоје проблеми у прехранбеној индустрији.

– Вредност „Турског тока” у овој години, према извештају саме компаније која га гради, износи 1,4 до 1,5 милијарди евра. Његова бруто додата вредност, када се одбије вредност опреме, износи најмање 700 милиона евра, па је зато допринос „Турског тока” расту БДП-а 1,8 одсто у овој години – рекао је Ковачевић.

Новинаре је занимало шта ће бити покретачи у 2020. години, за коју је предвиђена стопа привредног раста од четири одсто. Први човек државне статистике је одговорио да ће то и даље бити грађевинарство, са инфраструктуром и станоградњом, а да очекује наставак раста индустрије и раста извоза.

На питање да ли може да замисли Србију чији је привредни раст двоцифрен, као кинески, Ковачевић је одговорио одрично: – Не могу да замислим да привреда Србије расте по двоцифреној стопи као привреда Кине, такав раст нам и не треба, довољан нам је од три-четири одсто.

Извоз робе из Србије је у октобру, трећи месец заредом, растао брже од увоза, а индустријска производња је била већа од међугодишње за 0,5 одсто, рекао је Иван Николић, уредник МАТ-а. По његовим речима, вредност извоза у октобру била је око 1,6 милијарди евра, што је за 9,1 одсто више него у истом месецу 2018. године, а увоза око 2,1 милијарду евра, односно 0,7 одсто више него годину дана раније. У буџету опште државе од јануара до октобра остварен је фискални суфицит од 47,7 милијарди динара, а било је планирано 33,8 милијарди динара, што значи да је премашен за 13,9 милијарди динара.

Николић је рекао да је изузетно динамичан раст прерађивачке индустрије Србије од 2015. године резултат поправљања технолошких карактеристика сектора, захваљујући страним инвеститорима. – Кумулативни раст бруто додате вредности прерађивачке индустрије изражен у еврима од 2015. године до 2018. износио је 41 одсто, што ће вероватно бити најбољи резултат у Европи – рекао је.

Кумулативни допринос расту додате вредности у нискотехнолошким гранама од 2010. године до 2015. био је чак 33,9 одсто, а допринос високотехнолошких грана свега 0,7 одсто, док је у периоду од 2016. до 2018. године допринос нискотехнолошких грана пао на 19 одсто, а повећао се допринос високотехнолошких сектора на 3,9 одсто. У периоду од 2010. до 2018. године знатно се повећао сектор средњетехнолошких области.

Координатор истраживачког програма Стојан Стаменковић рекао је да највећи удео у укупној индустрији има прерађивачка индустрија, чији је раст у октобру међугодишње износио 1,5 одсто, а да је прехрамбена индустрија задржала прошлогодишњи ниво из октобра онда би прерађивачка индустрија имала раст од три одсто.

Друга област чија је динамика производње у системском паду, према Стаменковићевим речима, јесте производња моторних возила и приколица, јер је вредност тренд-циклуса производње у октобру за 40 одсто мања од максималне у августу 2013. године, убрзо после доласка „Фијата” у Србију. Он је рекао да се због пада потражње често смањује производња, па су радници опет на плаћеном одсуству – од 6. децембра до 10. јануара.

Бечки институт за међународну економију објавио петогодишње показатеље привредног раста европских земаља

Стандард у Србији два и по пута мањи од просека ЕУ

Пише: М. Обрадовић

У претходних пет година, од 2014. до 2018. године, према подацима које је објавио Бечки институт за међународне економске студије, привредни раст Србије био је већи од само три земље у Централној и Источној Европи – Украјине која је у овом периоду назадовала, Белорусије која је стагнирала и Русије која је под санкцијама остварила раст од свега пола процента годишње.

Ту, испред њих налази се Србија са годишњим растом од свега два одсто у претходних пет година.

Олакшавајућа околност за нашу земљу је то што је у том периоду спроведена фискална консолидација, смањена потрошња, односно плате и пензије, а повећани порези.

Као мање развијеној привреди од просека Европске уније, Србији је потребан бржи привредни раст од ЕУ да бисмо за почетак бар почели да смањујемо заостатак. Уместо тога, у претходних пет година имали смо двоструко мањи годишњи раст од 11 земаља Централне и Источне Европе (ЦИЕ), а мањи (додуше минимално) раст и од просека еврозоне и целе ЕУ која је расла годишње по стопи од 2,1 одсто.

Прошле године привредни раст Србије је убрзао на 4,4 одсто, али то је свега 0,1 процентни поен изнад просека земаља ЦИЕ које су и чланице Европске уније.

ЕУ је у 2018. имала раст од два одсто. Бржи раст Србије од европске привреде ће се, по свему судећи, наставити и ове године, када се за Србију прогнозира 3,6 одсто, а за ЕУ 1,3 одсто.

Међутим, када се погледа однос стандарда Србије према просеку ЕУ, тек тада се види колико дуго морамо да имамо знатно бржи раст од европског да би им се макар приближили.

Наиме, у 2018. години српски БДП по становнику, и то онај који узима у обзир паритет куповне моћи, био је на свега 39,7 одсто просека ЕУ.

По овом параметру најсиромашнија земља Европе је Украјина која је на свега 21 одсто стандарда ЕУ. Једва нешто боља је Молдавија на 22,3 одсто просека, а затим следе земље нашег региона: Албанија на 30,7 одсто, БиХ на 31,7 одсто, Северна Македонија на 37,5 одсто и затим Србија са 39,7 одсто.

Депримирајуће је што смо на истом одстојању од ЕУ били и 2011. године што значи да скоро деценију тапкамо у месту и то на ниском нивоу стандарда.

Од 2000. до 2011. године Србија је повећала стандард у односу на ЕУ са 26,7 на 39,7 одсто, односно за скоро половину. Међутим, од тада само стагнирамо. С друге стране, неке земље у региону су много више напредовале. Рецимо Естонија и Русија су удвостручиле стандард у односу на ЕУ за ових 18 година.

Почетна позиција Естоније била је 41,3 одсто просека ЕУ, а сада је 82,4 одсто, док је Русија 2000. године кренула са 30,2 одсто, а сада је на 63 одсто просека ЕУ.

Земља ЦИЕ која се највише приближила ЕУ стандарду је Чешка која је 2018. била на 91,1 одсто просека Европске уније. Иначе стандард 11 земаља ЦИЕ, нових чланица ЕУ, налази се на 71 одсто просека ЕУ, што је изнад стандарда једино Грчке од свих старих чланица ЕУ.

На крају, Институт је забележио и кретање реалних зарада у овом региону последњих пет година и ту се види велика разлика у тренду међу земљама бивше Југославије и земљама ЦИЕ, чланицама ЕУ.

У претходних пет година, од 2014. до 2018., на пример, у Црној Гори су у реалном износу чак смањене плате и то за 0,3 одсто годишње у просеку, док су у Албанији расле за свега 0,5 одсто и у Србији за само 0,6 одсто годишње.

У земљама бивше Југославије највећи годишњи раст плата имале су Хрватска 2,3 одсто и Македонија 2,4 одсто. У истом периоду Румунија је повећавала зараде у реалном износу за чак 9,9 одсто годишње, управо покушавајући да се одупре емиграцији. Такође, високе стопе раста зарада имали су и Бугарска 7,4 одсто, Мађарска 6,3 одсто, као и балтичке земље између 5,5 и 5,9 одсто годишње.

У случају Србије ово је свакако последица смањења плата у јавном сектору и пензија 2014. године које је трајало током целог периода који је Бечки институт мерио. Ипак, чак су и богате земље еврозоне имале већи годишњи раст зарада него Србија и то за 50 одсто.

Миграције подижу стандард

Рекордер у напретку од 2000. године, мерено стандардом као показатељем је Румунија, која је 2000. године кренула са нивоа још нижег од нашег, са 25,7 одсто просека ЕУ, а прошлу годину је завршила на 64,6 одсто, односно остварила је раст од 2,5 пута. Наравно, није све последица привредног раста, јер пошто се ради о БДП по глави становника, смањење броја становника, односно емиграција којој је Румунија након уласка у ЕУ била изложена, заправо доприноси повећању овог индикатора.

У Бачкој Паланци незапосленост пала за шест одсто

БАЧКА ПАЛАНКА: Подаци које је објавила Национална служба за запошљавање у Бачкој Паланци, а закључно са октобром, говоре да у овој општини има 4.238 незапослених, односно шест одсто мање него на крају октобра прошле године.

Највећи број незапослених, односно 2.130, чине средњошколци, а на посао чека 470 људи са шестим и седмим степеном стручне спреме. Млади, до 30 година живота, чине 18,4 одсто, старији од 50 година 35,8 одсто, а дугорочно незапосла лица, која преко једне године чекања на посао, чине 63 одсто.

У НСЗ истичу да су приликом посредовања у запошљавању запазили да послодавци, поред осталих, највише траже трговце, али и скоро већину производних занимања. Тако су веома

тражени: електроинсталатери и електромонтери, бравари и заваривачи, аутомеханичари и аутолимари, рачунски оператери, машински и електроинжењери. Међу најтраженијима су и професори енглеског, немачког и математике, економисти за књиговодство, дипломирани фармацеути и техничари.

Међу онима који најтеже долазе до посла су социолози и историчари, односно сва занимања из корпуса социјално хуманистичких и друштвених наука. Констатовано је да је отежавајућа околност и та што послодавци, углавном за дефицитарна занимања траже раднике са радним искуством. Они који боље познају привредну ситуацију у овом делу Бачке кажу да помака у запошљавању очито има, али да је до смањења броја незапослених једним делом дошло и због све чешћег одласка производних радних занимања у иностранство, јер су и тамо, уз возаче, тражена баш она иста занимања за којима и овде послодавци показују највеће интересовање.

М. Суџум

Поднето стотину прекршајних пријава због (не)безбедности на раду

ЗРЕЊАНИН: Привредници и инспектори рада одржали су јуче у Градској кући у Зрењанину заједнички састанак на тему „Примена законских аката из области безбедности и здравља на раду“.

Панел је одржан у организацији Средњобанатског управног округа и Регионалне привредне коморе Зрењанин.

Присутнима су се обратили начелница Средњобанатског управног округа Снежана Вучуревић, директор Регионалне привредне коморе Предраг Станков и шеф Одсека инспекције рада Милан Петковић.

- Оно што се може рећи на основу статистичких података за првих 11 месеци ове године јесте да бележимо смањење броја повреда на раду и то по свим елементима. Када су у питању тешке повреде на раду, у првих 11 месеци у средњем Банату их је било 35, а прошле године забележено је 40. Лани смо имали и три тешке повреде са смртним исходом, а ове године једну – нагласио је шеф одсека инспекције рада Милан Петковић.

Петковић је подсетио да су повреде и страдања радника најчешћи у областима индустрије, грађевинарства и пољопривреде. Људски фактор, односно пропусти послодаваца и радника, најчешћи су узрок повреда на раду.

Од почетка године у средњем Банату било је 35 тешких повреда на раду и један случај са смртним исходом

-Ове године поднели смо тачно сто прекршајних пријава, а прошле године 76, што показује појачану активност инспекције рада. Поднете су и две кривичне пријаве, а лани једна. Рутина је, иначе, оно што код обављања радних задатака може бити узрок за повређивање на раду – истиче Петковић.

Он каже да у окружном одсеку инспекције има шест инспектора рада, рачунајући и шефа, али и да се планира кадровско јачање у наредном периоду.

Начелница Округа Снежана Вучуревић нагласила је да је важан циљ нових законских одредби из области заштите на раду превентивно и саветодавно деловање.

-Да би се тај циљ остварио потребан је партнерски однос привреде и инспекцијских служби, а овај састанак резултат је добре сарадње Привредне коморе, привредника и инспекцијских органа - оценила је Вучуревић.

Значај те сарадње нагласио је и директор Регионалне привредне коморе Зрењанин Предраг Станков.

-Ми на овај панел гледамо као на један од начина да се предупредe повредe на раду и као прилику да се привредници и сви остали боље упознају са законским и подзаконским актима који регулишу област безбедности и здравља на раду – каже Станков, уз напомену да је веома важно да се чује глас људи који су у непосредном контакту са радницима и послодавцима, и који су често на терену.

Након презентације примене закона и других подзаконских аката из области безбедности и здравља на раду, модератори панел конференције одговарали су на питања присутних.

Ж. Балабан